

Djurhälsa år 2011

Animal health 2011

I korta drag

Kalvdödlighet hos olika nötkreatursraser

Generellt är dödligheten något högre för tjurkalvar än för kvigkalvar. Det är framför allt en hög dödlighet bland tjurkalvar av raserna Jersey och Ayrshire, vilket troligtvis kan förklaras av att en hel del friska tjurkalvar avlivats av ekonomiska skäl. Rödkulla är den enda rasen som har högre dödlighet bland kvigkalvar än bland tjurkalvar.

Sjuklighet hos mjölkkor i besättningar av olika storlek

Några sjukdomar har jämförts i olika besättningsstorlekar. Frekvensen av kalvningsförlamning och acetonemi minskar med ökande besättningsstorlek medan mastit och övriga sjukdomar ökar.

Sjukdomsfrekvensen för samtliga besättningsstorlekar har minskat sedan föregående år.

Sjuklighet hos mjölkkor i respektive ras

Svensk kullig boskap (SKB) och Svensk Jersey (SJB) har högst andel sjukdomsfall jämfört med övriga raser.

Ylva Olsson, 036 – 15 64 10
statistik@jordbruksverket.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

Serie JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utkom den 16 oktober 2012.
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Kalvdödighet (tabell 1)	3
Sjuklighet hos mjölkkor (tabeller 2a och 2b)	3
Kolikfall hos hästar (Tabell 3)	6
Tabeller	8
Teckenförklaring	8
1. Antal levande födda kalvar som dör inom en månad, per ras och kön, 2011	9
2a. Sjuklighet hos mjölkkor efter besättningsstorlek och sjukdom, antal sjukdomsfall per 100 djur ingående i kokontrollen 2011/12	10
2b. Sjuklighet hos mjölkkor efter ras och sjukdom, antal sjukdomsfall per 100 djur ingående i kokontrollen 2011/12	10
3. Årlig fördelning av kolikfall hos häst, procent över årets månader, 2011	11
Fakta om statistiken	12
Detta omfattar statistiken	12
Definitioner och förklaringar	12
Så görs statistiken	12
Statistikens tillförlitlighet	12
Bra att veta	13
Annan statistik	13
Elektronisk publicering	14
In English	15
Summary	15
Calf mortality among different breeds of cattle	15
Frequency of disease in dairy herds of various sizes	15
Frequency of disease in dairy herds from different breeds	15
Occurrence of colic in horses – seasonal variations	15
List of tables	15
List of terms	16

Statistiken med kommentarer

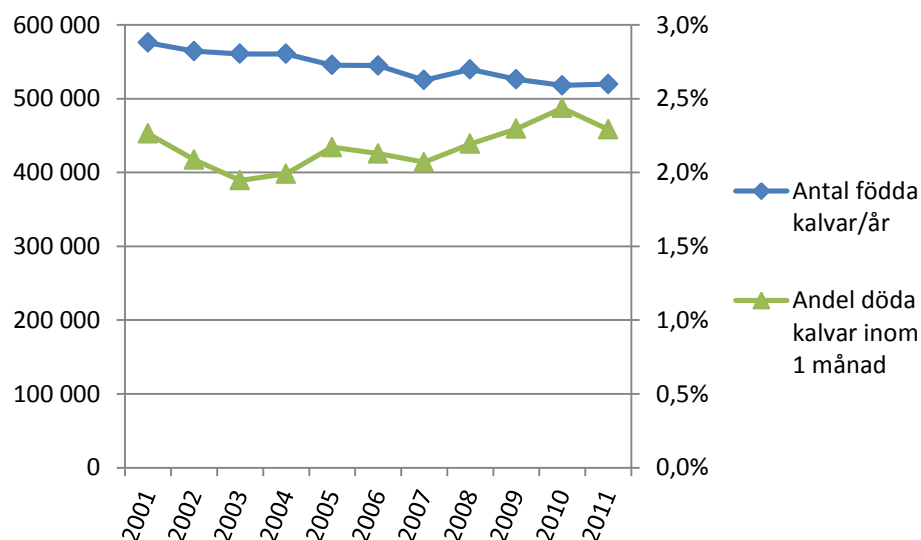
Statistikområdet djurhälsa avser att belysa hälsan hos lantbrukets djur. Djurhälsa definieras som individens, gruppens och besättningens frihet från sjukdomar, skador och andra lidanden. Exemplet i den här publikationen har valts för att visa möjligheterna att ta fram intressanta uppgifter för olika djurslag, framför allt för nötkreatur. Under lång tid har nötkreaturen registrerats med unika besättnings- och ID-nummer. Det har gett stora möjligheter att använda statistiken i det förebyggande djurhälsoarbetet.

Kalvdödlighet (tabell 1)

Den första levnads månaden för kalvar är den mest riskfyllda tiden och kräver en god hälsoövervakning. Framför allt luftvägs- och tarminfektioner kan bli allvarliga hot. Alla dödsfall på nötkreatur rapporteras till Jordbruksverkets centrala nötkreatursregister (CDB). Det går därför att få en bra bild av frekvensen av kalvar som dör under sin första månad. I statistiken går det inte att skilja på de kalvar som har dött på grund av sjukdom eller avlivats av andra orsaker. Kalvar som är dödfödda räknas inte med i statistiken. För vissa mindre raser av mjölktyp har uppfödningens kostnader ibland överstigit värdeökningen av kalven. Den höga andelen dödsfall på kalvar, av hankön, av raserna Jersey och Ayrshire kan troligen förklaras av att en hel del friska kalvar har avlivats av ekonomiska skäl. Rasen Blonde D'Aquitaine har lägst andel kalvar som dör under första månaden.

Figur A visar att antal födda kalvar per år har en minskande trend sedan 2001, från drygt 575 000 till knappt 520 000. Kalvdödligheten har varierat mellan åren men är nu på samma nivå som 2001.

Figur A. Antal födda kalvar samt andel som dör inom en månad, 2001–2011

Sjuklighet hos mjölkcor (tabeller 2a och 2b)

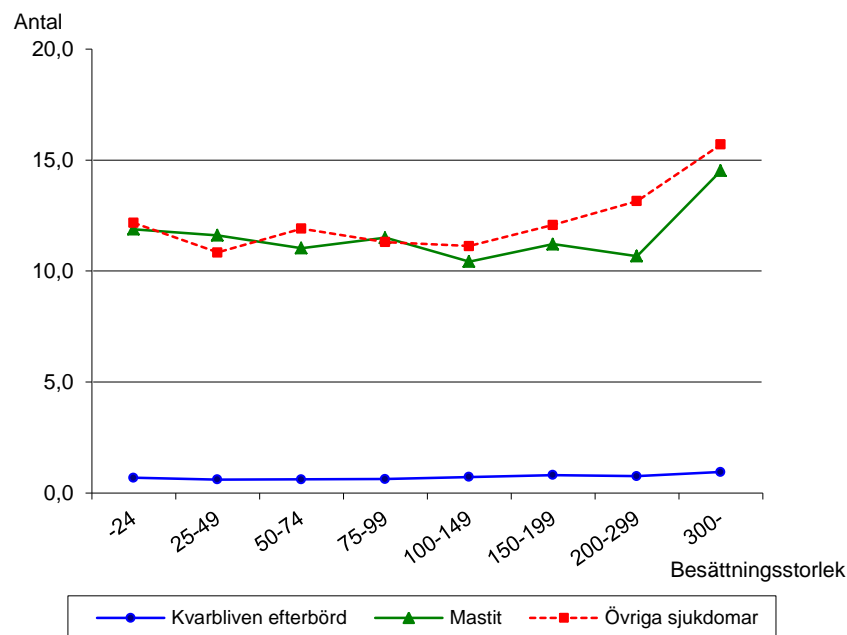
Juvinflammation, även kallat mastit, är den mest förlustbringande sjukdomen inom mjölkproduktion. Stora ansträngningar görs på flera områden för att få ner frekvensen sjuka djur. Ett led i bekämpningen är att noggrant registrera mastitfallen. Veterinärernas journalföring rapporteras till Jordbruksverket. Därifrån förs data angående nötkreaturen över till branschorganisationen Svensk Mjölk.

Uppgifterna används sedan i avelsarbetet för att få fram mer motståndskraftiga djur mot sjukdomar.

Uppgifter från Svensk mjölk avser kontrollanslutna besättningar under kontrollåret 1 september 2011-31 augusti 2012 och visar antal sjukdomsfall per 100 djur. Informationen om sjukdomar fördelat på ras baseras på sjukdomsfall hos knappt 300 000 kor, där drygt 40 000 av korna står för samtliga sjukdomsfall.

I Figur B och C visas frekvensen, antal sjukdomstillfällen per 100 kor, för några sjukdomar i besättningar av olika storlek. I Figur D visas förekomsten av mastit och kalvningsförlamning samt övriga sjukdomar i respektive ras.

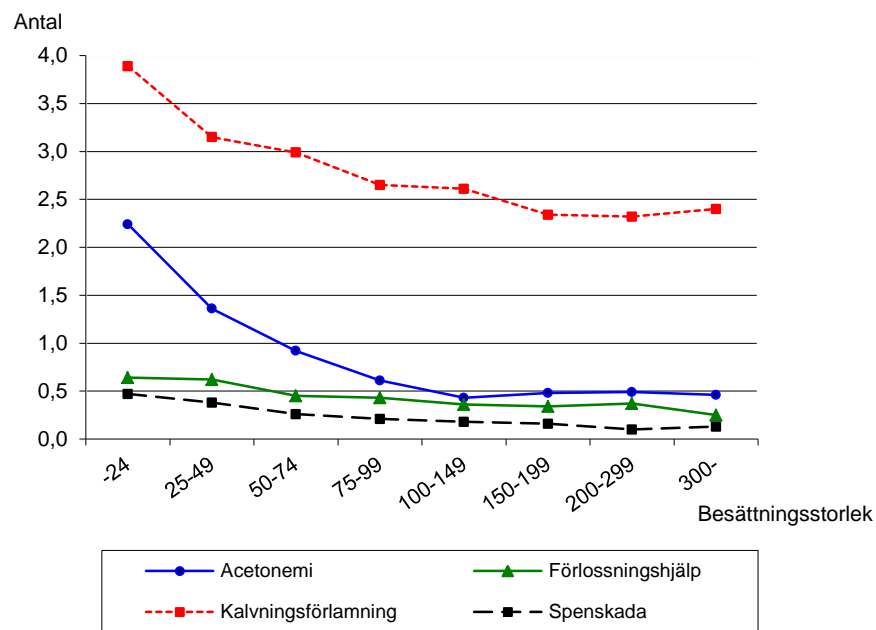
Figur B. Sjukdomar, som ökar med besättningens storlek, hos mjölkkor 2011/2012, antal sjukdomsfall per 100 djur

Redovisningen i kontrollanslutna besättningar (2011/2012) visar att det finns högre mastitfrekvens i större besättningar än i små (fig. B). Som beskrivs ovan är redovisningen baserad på veterinärernas sjukdomsrapportering till Jordbruksverkets djursjukdatabas. Den ökade mastitfrekvensen i större besättningar kan dels bero på att djurhållaren är mer uppmärksam för minsta sjukdomshändelse och kallar på veterinär för all behandling och dels på att sjukdomstrycket i större besättningar ökar. Det krävs dock flera andra mätmetoder för att få en förklaring till problematiken.

Det är inte bara mastitfrekvensen som är högre i stora besättningar. Redovisningen i de kontrollanslutna besättningarna visar också att sjukdomsfrekvensen vad gäller samtliga sjukdomar är högre i besättningar som innehåller fler än 300 djur än besättningar med färre djur.

Figur C. Sjukdomar, som minskar i frekvens med besättningens storlek, hos mjölkkor 2011/2012, antal sjukdomsfall per 100 djur

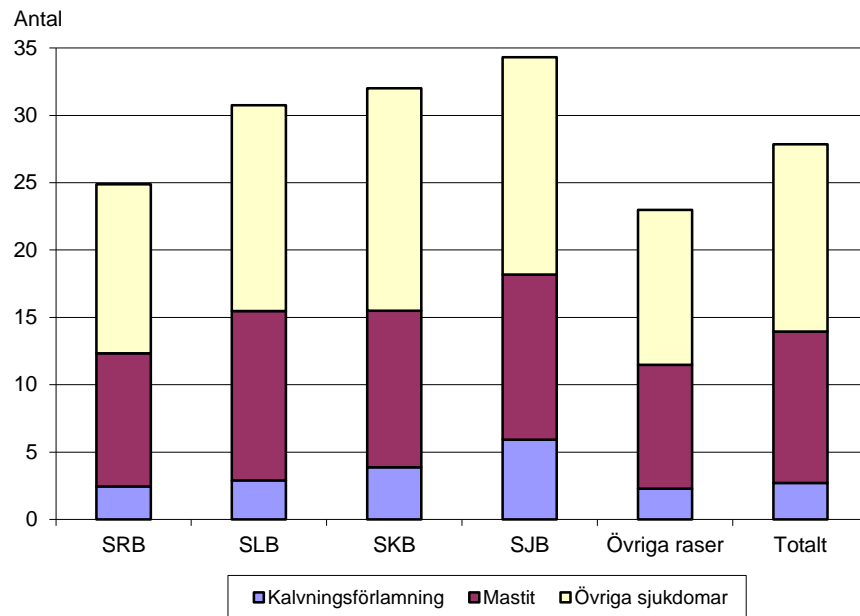

De sjukdomar som minskar tydligast med ökande besättningsstorlek är i hög grad utfodringsbetingade (acetonemi), men också kalvningsförlamning visar minskning vid ökande besättningsstorleken (fig. C). Det kan antas att det i större besättningar finns mer teknik för utfodringsoptimering och foderstyrning vilket ger en mer behovsanpassad utfodring och djurhållning.

I Statistiskt meddelande JO 20 SM 1101 Husdjur i juni 2010, slutlig statistik, på Jordbruksverkets hemsida finns bland annat information om andelen mjölkkor som finns i respektive besättningsstorlek.

Alla mjölkkoraser utom SKB har minskat sin sjuklighet under 2011/2012 jämfört med tidigare år. Fortfarande är SJB den ras med högst sjuklighet. Sjukligheten har minskat för i stort sett alla sjukdomar jämfört med året innan. Mjölkkor av rasen SLB har lite högre mastitfrekvens än andra raser medan rasen SJB har högre kalvningsförlamning än andra raser.

Figur D. Förekomst av vissa sjukdomar hos mjölkkor efter ras 2011/2012, antal sjukdomsfall per 100 djur

Detta är första gången som SKB har högre sjukdomsfrekvens än SLB. Tidigare har SLB och SJB haft högre sjukdomsfrekvens än andra raser. Den dominerande enskilda sjukdomen är mastit för samtliga raser (fig D).

Kolikfall hos hästar (Tabell 3)

Begreppet kolik kan innefatta förstoppning, tarmlägesförändringar eller diffusa buksmärtor av okänd orsak. Kolik hos häst förlöper ibland dramatiskt och leder ofta till veterinärbehandling. Rätt utfodring och motion motverkar uppkomsten av många kolikfall.

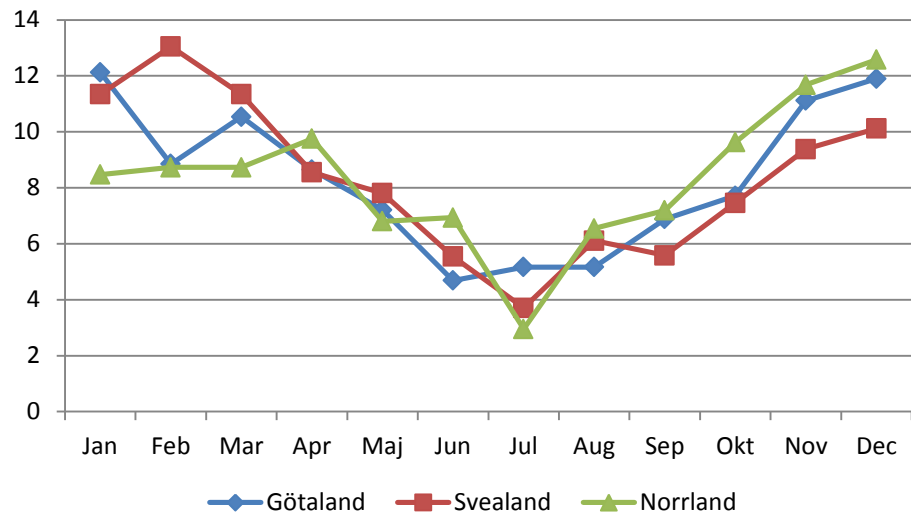
I Figur E visas fördelningen av kolikfall under året (2011) uppdelat i tre regioner i Sverige. Det är inga större skillnader mellan regionerna.

Kolikfallen minskar drastiskt under sommarmånaderna när hästarna går på bete. Under perioden juni till augusti rapporterades endast 15 % av alla kolikfall. Vilket kan jämföras med perioden januari till mars då 32 % av alla kolikfall rapporterades. Detta visar vikten av att hästarna får gå på bete. Sjukdomsfrekvensen har samma bild även under tidigare år.

Statistiken bygger på veterinärernas journalföring som rapporteras vidare till Jordbruksverket. Vi vet dock att många kolikfall inte rapporteras av veterinärer då det inte finns krav på att rapportera alla hästbehandlingar. Vi förutsätter att det är lika stor andel underrapportering under hela året vilket gör att slutsatserna ändå kan anses riktiga.

Informationen baseras på totalt 7 038 rapporterade kolikfall i Sverige. 3 967 av dem rapporterades i Götaland, 2 292 av dem i Svealand och 779 i Norrland. Informationen visar inte hur många hästar som fått kolik då en häst kan bli registrerad för flera kolikfall per år.

Enligt Statistiskt meddelande JO 24 SM 1101 Hästar och anläggningar med häst 2010 fanns det totalt 362 700 hästar år 2010. 192 600 av dem fanns i Götaland, 122 500 i Svealand och resterande 47 600 i Norrland.

Figur E. Årlig fördelning av kolikfall hos häst över årets månader 2011, procent

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Antal levande födda kalvar som dör inom en månad, per ras och kön, 2011**1. Number of live born calves that die within a month of birth, by breed and sex, 2011**

Ras	Tjurkalvar			Kviggkalvar			Totalt		
	Antal födda	Antal döda under första månaden	Andel, procent	Antal födda	Antal döda under första månaden	Andel, procent	Antal födda	Antal döda under första månaden	Andel, procent
Svensk röd och vit boskap	63 300	1605	2,5	60 710	1358	2,2	124 010	2 963	2,4
Svensk låglandsboskap	89 198	3069	3,4	89 072	2194	2,5	178 270	5 263	3,0
Svensk kullig boskap	418	6	1,4	432	4	0,9	850	10	1,2
Svensk Jerseyboskap	981	55	5,6	1 217	31	2,5	2 198	86	3,9
Svensk Ayrshireboskap	280	13	4,6	321	6	1,9	601	19	3,2
Hereford	12 293	208	1,7	11 995	177	1,5	24 288	385	1,6
Charolais	11 177	215	1,9	10 992	173	1,6	22 169	388	1,8
Aberdeen Angus	3 468	49	1,4	3 347	45	1,3	6 815	94	1,4
Limousin	2 145	41	1,9	2 120	41	1,9	4 265	82	1,9
Simmental	7 619	157	2,1	7 039	99	1,4	14 658	256	1,7
Highland Cattle	1 744	49	2,8	1751	49	2,8	3 495	98	2,8
Blonde D'Aquitaine	491	7	1,4	480	3	0,6	971	10	1,0
Rödulla	462	10	2,2	405	10	2,5	867	20	2,3
Fjällko	984	28	2,8	942	13	1,4	1 926	41	2,1
Korsningar/Övriga raser	68 267	1207	1,8	65 998	985	1,5	134 265	2 192	1,6
Totalt									
2011	262 827	6 719	2,6	256 821	5 188	2,0	519 648	11 907	2,3
2010	263 546	7 151	2,7	254 317	5 469	2,2	517 863	12 620	2,4
2009	268 022	6 830	2,5	258 232	5 254	2,0	526 254	12 084	2,3
2008	274 681	6 678	2,4	265 047	5 164	1,9	539 728	11 842	2,2
2007	268 851	6 078	2,3	256 226	4 788	1,9	525 077	10 866	2,1
2006	279 584	6 568	2,3	265 223	5 026	1,9	544 807	11 594	2,1
2005	279 843	6 791	2,4	265 646	5 051	1,9	545 489	11 842	2,2
2004	287 333	6 373	2,2	273 445	4 793	1,8	560 778	11 166	2,0
2003	286 921	6 128	2,1	273 781	4 785	1,7	560 702	10 913	1,9
2002	287 734	6 926	2,4	276 564	4 850	1,8	564 298	11 776	2,1
2001	294 064	8 045	2,7	281 831	4 990	1,8	575 895	13 035	2,3

Källa: Jordbruksverkets centrala nötkreatursregister, CDB

2a. Sjuklighet hos mjölkcor efter besättningsstorlek och sjukdom, antal sjukdomsfall per 100 djur ingående i kokontrollen 2011/12

2a. Occurrence of disease in dairy cows by herd size and disease, cases of disease per 100 animals included in the control 2011/12

	Genomsnittlig besättningsstorlek under kontrollåret								Totalt
	-24,9	25,0- 49,9	50,0- 74,9	75,0- 99,9	100,0- 149,9	150,0- 199,9	200,0- 299,9	300,0-	
Sjukdom									
Förlossningshjälp	0,6	0,6	0,5	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4
Kalvningsförlamning	3,9	3,2	3,0	2,7	2,6	2,3	2,3	2,4	2,8
Kvarbliven efterbörd	0,7	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8	0,8	1,0	0,7
Acetonemi	2,2	1,4	0,9	0,6	0,4	0,5	0,5	0,5	0,8
Mastit	11,9	11,6	11,0	11,5	10,4	11,2	10,7	14,5	11,4
Spenskada	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2
Övriga sjukdomar	12,2	10,8	11,9	11,3	11,1	12,1	13,2	15,7	12,0
Samtliga sjukdomar									
Kontrollåret 2011/12	32,0	28,6	28,2	27,4	25,9	27,4	27,9	34,4	28,3
Kontrollåret 2010/11	35,0	32,6	31,1	30,7	30,6	29,6	32,1	38,1	31,9
Kontrollåret 2009/10	35,8	33,9	32,1	34,5	31,5	33,7	30,3	42,3	33,4
Kontrollåret 2008/09	37,7	33,3	32,0	32,1	33,5	33,8	30,7	36,9	33,1
Kontrollåret 2007/08	35,6	32,0	30,8	32,9	32,2	32,5	34,1	37,6	32,4
Kontrollåret 2006/07	34,7	34,0	34,0	34,0	34,4	31,9	35,3	43,6	34,3
Kontrollåret 2005/06	35,6	34,9	33,6	35,1	31,8	29,5	36,9	38,8	34,1

Källa: Kokontrollen, Svensk Mjök

2b. Sjuklighet hos mjölkcor efter ras och sjukdom, antal sjukdomsfall per 100 djur ingående i kokontrollen 2011/12

2b. Occurrence of disease in dairy cows by breed and disease, cases of disease per 100 animals included in the control 2011/12

	Ras					Totalt
	Svensk röd och vit boskap (SRB)	Svensk låglands- boskap (SLB)	Svensk kullig boskap (SKB)	Svensk Jersey boskap (SJB)	Övriga raser	
Sjukdom						
Förlossningshjälp	0,4	0,5	0,2	0,4	0,4	0,4
Kalvningsförlamning	2,5	2,9	3,9	5,9	2,3	2,7
Kvarbliven efterbörd	0,7	0,8	0,7	0,2	0,6	0,7
Acetonemi	0,8	0,8	3,3	0,6	0,7	0,8
Mastit	9,9	12,6	11,6	12,3	9,2	11,2
Spenskada	0,2	0,2	1,2	0,2	0,2	0,2
Övriga sjukdomar	10,5	13,1	11,2	14,7	9,6	11,8
Samtliga sjukdomar						
Kontrollåret 2011/12	24,9	30,8	32,0	34,3	23,0	27,9
Kontrollåret 2010/11	28,2	34,7	30,5	37,3	25,5	31,4
Kontrollåret 2009/10	29,2	36,4	32,8	38,3	26,0	32,7
Kontrollåret 2008/09	29,5	36,1	32,8	38,5	26,8	32,7
Kontrollåret 2007/08	28,7	36,1	32,3	33,1	26,8	32,4

Källa: Kokontrollen, Svensk Mjök

3. Årlig fördelning av kolikfall hos häst, procent över årets månader, 2011**3. Yearly colic cases in horses in percent per month, 2011**

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totalt
Region													
Götaland	12	9	11	9	7	5	5	5	7	8	11	12	100
Svealand	11	13	11	9	8	6	4	6	6	7	9	10	100
Norrland	8	9	9	10	7	7	3	7	7	10	12	13	100
Riket													
2011	11	10	11	9	7	5	4	6	6	8	11	11	100
2010	10	10	10	10	8	5	4	5	6	8	11	13	100
2009	10	9	10	8	8	6	5	5	6	9	12	12	100
2008	12	10	10	9	8	5	5	6	7	9	10	9	100
2007	11	11	10	9	9	5	5	5	5	9	11	10	100
2006	11	10	11	9	8	6	4	5	6	8	10	11	100
2005	9	9	9	8	8	5	4	5	6	10	13	13	100

Källa: Jordbruksverkets djursjukdatabas

Anm. De diagnoser som har sammanförts under begreppet kolik i redovisningen är förstoppningar, inkarcerationer, omvridningar, smärta från buken samt alla diagnoser där "kolik" ingår i beskrivningen. Materialet är hämtat från veterinärernas rapporterade journalföring.

Fakta om statistiken

Detta omfattar statistiken

Den redovisade statistiken avser att belysa djurhälsan hos nötkreatur och häst inom animalieproduktionen. Statistiken omfattar följande:

- Kalvdödlighet hos olika nötkreatursraser
- Sjuklighet hos mjölkkor i besättningar av olika storlek samt efter ras
- Fördelning av kolikfall hos häst, årstidsvariationer

Definitioner och förklaringar

Acetonemi betyder ”aceton i blodet” och drabbar framför allt kor som mjölkar mycket. Om foderstaten inte är i en balans så att kons energibehov tillgodoses i tillräckligt hög grad medför det en negativ energibalans och kroppen börjar snabbt bryta ned fett. Nedbrytningsprodukterna påverkar kons hälsa och hon får dålig aptit. Därmed förvärras tillståndet och det leder ofta till att kon måste behandlas av veterinär.

Kontrollår. För mjölkkobesättningar som är med i kokontrollen börjar ett kontrollår den 1 september och slutar den 31 augusti året därpå. Under ett kontrollår gör man regelbundna mätningar av mjölkens mängd och innehåll. De allra flesta mjölkproducenter är med i kontrollen.

Så görs statistiken

Statistik över kalvdödlighet

Uppgifter om kalvdödlighet bygger på bearbetningar av Jordbruksverkets centrala nötkreatursregister (CDB).

Statistik över sjuklighet hos mjölkkor

De redovisade uppgifterna baseras ursprungligen på veterinärernas journalföring som inrapporterats till Jordbruksverkets djursjukdatabas. I redovisningen ingår besättningar med fler än fyra djur per besättning. Därifrån har sedan uppgifterna förts över till branschorganisationen Svensk Mjök vars bearbetningar ligger till grund för statistiken.

Vid överföring av data till Svensk Mjök sker en avidentifiering med avseende på behandlande veterinär.

Statistikens tillförlitlighet

Kvaliteten på djursjukdata

Kvaliteten på djursjukdata beror dels på hur den är inrapporterad och dels på om den är inrapporterad. Det finns ett visst mörkertal med veterinärer som inte rapporterar in sina veterinärbehandlingar. Dessutom kan det finnas fel i inrapporterad data, som t.ex. fel djurslag, fel diagnoser. Vissa felaktigheter kan upptäckas via automatiska valideringar som all data genomgår innan den tillåts att gå vidare. Fel som upptäcks av veterinärerna själva kan rättas i efterhand av systemadministrationen. Felen bedöms ändå som sällsynta och statistik baserad på djursjukdatabasen kan anses tillförlitlig i alla avseenden utom när det gäller mängden data som kommer in.

Från distriktsveterinärerna rapporteras allt. Från en del privatpraktiserande veterinärer finns det brister. Det innebär att det är svårt att ta fram tillförlitliga frekvenser av olika sjukdomar och symtom. Man bör också vara medveten om att det är olika rapporteringskrav för olika djurslag. Mest fullständig är nötkreaturs-

rapporteringen, vilken även omfattar djuridentitet. Det finns ett starkt intresse hos lantbrukarna att veterinären rapporterar fullständigt då statistik och nyckeltal tas fram av näringens organisationer med hjälp av djursjukdatabaser.

Säkerhet och sekretess

Systemförvaltarna har utbildning i säkerhets- och sekretessfrågor som berör arbete på en statlig myndighet. Flera tekniska lösningar ska garantera att inga data försvinner eller ändras. En allmän princip är att inga uppgifter lämnas ut som kan skada enskilda personer eller företag. Tillämpat på vet@-systemet innebär det att varken uppgifter om enskilda distriktsveterinärers eller privatpraktiserande veterinärers verksamhet lämnas ut till andra än till uppgiftslämnarna själva. Undantagna i sammanhanget är länsveterinärerna som kan ta del av uppgifter om enskilda veterinärer i sitt län samt distriktsveterinärer som kan se viss information som de gemensamt har skapat inom den egna verksamheten.

Uppgifter från CDB, centrala nötkreatursregistret

Uppgifter från CDB täcker alla nötkreatur i landet.

Bra att veta

Ca 380 veterinärer anställda i den statliga Distriktsveterinärorganisationen rapporterade in djursjukdata under 2011 avseende lantbruksdjur. Ungefär 250 privatpraktiserande veterinärer har under samma tid också rapporterat motsvarande data. En mindre del av de privata veterinärerna arbetar heltid med lantbrukets djur.

I mjölkobesättningar ökar antalet kor per besättning medan antalet besättningar minskar. I början av 1980-talet var antalet kor per besättning ca 20 stycken, vilket nu har ökat till drygt 60.

Antalet hästar i landet ökar medan antalet grisar och nötkreatur minskar.

Annan statistik

Mängden av antibiotikasubstanser som används inom djurhållningen redovisas årligen av Jordbruksverket. Rapporten "Försäljning av djurläkemedel 2011" kan nås via Jordbruksverkets webbplats under ämnesområdet "djurhälsopersonal/läkemedel för djur/tillhandahållande av läkemedel".

Antibiotika används för att bekämpa bakteriella infektioner. Många olika typer av mediciner innehåller bakteriedödande eller hämmande substanser. Det finns antibiotika som används lokalt på kroppen, t.ex. i hudsalvor eller i ögondroppar. Vid många tillfällen vill man ha en spridning av antibiotika med blodet till de delar av kroppen som är infekterade. Sådan allmänbehandling kan tillföras genom injektioner, via foder eller via dricksvatten. Hos idisslare och häst är foderantibiotika olämpligt då även nyttiga mikroorganismer i mage och tarm påverkas. Ett annat problem med behandling via fodret är att aptiten hos sjuka djur kan variera vilket påverkar medicindosen, vilket i sin tur påverkar behandlingseffekten. I Jordbruksverkets rapport "Försäljning av djurläkemedel 2011" redovisas mängd försäld antibiotika till användning bl.a. på nötkreatur och häst.

Nötkreaturen skiljer ut sig genom att de har en specifik diagnos som står för två tredjedelar av alla behandlingarna. Mastit på mjölkkor är en mycket stor anledning till antibiotikaanvändning inom djurhållningen och har varit det under lång tid.

Husdjur (serie JO 20, JO 23 och JO 24, Statistiska meddelanden) finns under Statistik på Jordbruksverkets webbplats.

I augusti i år släpptes rapporten, ”Nötkreaturssektorns uppbyggnad”, med information om antal nötkreatur fördelat på köttföretag och mjölkföretag, besättningsstorlek m.m. samt vad som har hänt med de nötkreatur som föddes 2008.

Elektronisk publicering

Detta Statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.jordbruksverket.se> under Ta del av statistiken samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#).

In English

Summary

If you would like to download the publication in PDF format, then please click on the link “Första sidan – I korta drag” above, then click on the link “Hela publikationen (PDF)”.

Calf mortality among different breeds of cattle

Table 1 shows the number of calves that die within a month after birth and is organised after sex and breed. Mortality is generally somewhat higher for bull-calves than for heifer -calves.

Frequency of disease in dairy herds of various sizes

Comparisons between different herd sizes have been made regarding the occurrence of a number of diseases. Milk fever and ketosis decrease with increasing herd size, while the occurrence of mastitis and other diseases increases. The relationship between those diseases showing an increase within larger herds and an increase in infection pressure is supposed to be due to many animals being held in the same building. The result shows that the most apparent decrease in large herds are feeding related diseases. This can be assumed that in larger herds a larger number of technological solutions are available for optimization and control of animal feeding.

Retention of afterbirth, teat injuries and delivery problems show little variation between the different herd sizes, these are.

Frequency of disease in dairy herds from different breeds

Swedish Polled Cattle and Swedish Jersey have the largest occurrence of diseases compared to other breeds.

Occurrence of colic in horses – seasonal variations

A monthly comparison of colic cases was compiled for the three regions in Sweden: Götaland (south of Sweden), Svealand (middle) and Norrland (north). The extent of colic cases is markedly low during the summer months. The diagnoses included in the term “colic” are impaction colic (constipation), incarceration colic, displacement colic, abdominal pain as well as all other diagnoses that include the term “colic.”

These statistics are primarily based on veterinary reports submitted to the central data base of the Swedish Board of Agriculture. The national industry organisation *Svensk Mjölk* (Swedish Dairy Association) has compiled the data for “Frequency of disease in dairy herds of various sizes,” while information for “Calf mortality among different breeds of cattle” was collected from the central animal database where every cattle owner reports animal transports, births and deaths.

List of tables

Explanation of symbols	8
1. Number of live born calves that die within a month of birth, by breed and sex, 2011	9
2a. Occurrence of disease in dairy cows by herd size and disease, cases of disease per 100 animals included in the control 2011/12	10
2b. Occurrence of disease in dairy cows by breed and disease, cases of disease per 100 animals included in the control 2011/12	10
3. Yearly colic cases in horses in percent per month, 2011	11

List of terms

Andel, procent	Share, percentage
Antal behandlade djur	Number of treated animals
Antal kalvar som dött under första levnadsmånaden	Number of calves that died during their first month in life
Diarré sjukdomar	Diarrhoea diseases
Fjällko	Swedish Mountain cattle
Förlossningshjälp	Help during delivery
Genomsnittlig besättningsstorlek under kontrollåret	Average herd size during the control year
Hela året	All year
Hälta samt symptom från leder och klövar	Lameness and symptom from joints and hooves
Häst	Horse
Juver- eller livmoderinflammation	Mastitis or inflammation in the uterus
Juverinflammation	Mastitis
Kalvningsförlamning	Milk fever
Kolikfall	Cases of colic
Komplikationer vid dräktighet och förlossning	Complications during pregnancy and delivery
Kontrollår	Year of control
Korsningar/Övriga raser	Crossbreds/other
Kvarbliven efterbörd	Retention of fetal membranes
Kvigkalv	Heifer-calf
Mastit	Mastitis
Nöt	Cattle
Ras	Breed
Rödkulla	Swedish Red Poll
Samtliga sjukdomar	All diseases
Sjukdom	Disease
Sjukdomar i andningsorgan	Respiratory organ diseases
Skador	Injuries
Spenskada	Teat injuries
Svensk Ayrshireboskap	Swedish Ayrshire
Svensk Jerseyboskap	Swedish Jersey
Svensk kulligboskap	Swedish Polled Cattle
Svensk låglandsboskap	Swedish Friesian
Svensk röd och vit boskap	Swedish Red and White
Tjurkalv	Bull calf

Totalt
Totalt antal födda
Övriga
Övriga sjukdomar

Total
Total number born
Other
Other diseases